

**Bryssel den 17 december 2024
(OR. en)**

**14262/1/24
REV 1**

**Interinstitutionellt ärende:
2020/0103(COD)**

**ECOFIN 1109
UEM 336
CADREFIN 146
CODEC 1916**

FÖLJENOT

Komm. dok. nr: COM(2024) 445 final/2

Ärende: RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET
OCH RÅDET
Instrumentet för tekniskt stöd – Årsrapport 2023

För delegationerna bifogas dokument – COM(2024) 445 final/2.

Bilaga: COM(2024) 445 final/2

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.12.2024
COM(2024) 445 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2024) 445 final of 8.10.2024

Concerns all language versions.

Figure 4 is replaced to include Greece.

The text shall read as follows:

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

Instrumentet för tekniskt stöd – Årsrapport 2023

Förord

Det gläder mig att kunna lägga fram denna rapport som omfattar 2023 års cykel av instrumentet för tekniskt stöd (*instrumentet*). Instrumentet, som nu befinner sig i sin tredje cykel, har visat sig vara ett framgångsrikt politiskt instrument som är till påtaglig nytta för medlemsstaterna. Återigen var antalet begäranden om stöd från de nationella myndigheterna betydligt större än vad GD Stöd för strukturreformer kunde besvara.

Uppgifterna i denna rapport visar att instrumentet hjälper medlemsstaterna att förbättra sin administrativa kapacitet att utforma, utveckla och genomföra reformer. Det bidrar även till att uppnå hållbar tillväxt och underlätta den gröna och den digitala omställningen. Instrumentet förhandsfördelar inte medel på grundval av geografiska eller tematiska faktorer, utan är fortsatt ett flexibelt och efterfrågestyrt instrument som möjliggör anpassning till framväxande behov och snabbt föränderliga miljöer.

Medlemsstaternas intresse för att delta i projekt som omfattar flera länder fortsatte anmärkningsvärt att öka, med 34 sådana projekt inom ramen för instrumentet 2023. Medlemsstaterna visade också sitt intresse för att stärka samarbetet på regional nivå genom tio multiregionala projekt. Många av medlemsstaterna deltog även i de tolv flaggskeppsprojekt för tekniskt stöd som valdes ut utifrån medlemsstaternas behov och hängde samman med EU:s främsta prioriteringar.

De flesta reformer som fick stöd av instrumentet 2023 var kopplade till genomförandet av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna. Inom ramen för kommissionens politiska prioritering att påskynda integrations- och anslutningsprocessen öppnades instrumentet dessutom upp utanför EU:s gränser genom lanseringen av ett pilotprojekt med utvidgningsländerna som observatörer av utvalda projekt för tekniskt stöd.

En annan viktig milstolpe 2023 var antagandet av [meddelandet Förbättra det europeiska dataområdet för offentlig förvaltning \(ComPAct\)](#), med förslag på konkreta åtgärder för att hjälpa offentliga förvaltningar att tillgodose behoven hos människor och företag i hela EU. I anslutning till ComPAct lanserades 2023 även samarbetet för utbyten inom offentlig förvaltning (Pace) som ett flaggskeppsprojekt inom ramen för instrumentet. Detta initiativ syftar till att främja ömsesidigt lärande och utbyte av bästa praxis mellan offentliganställda i olika medlemsstater för att stärka den administrativa kapaciteten, beslutsfattandet och genomförandekompetensen. Pace skapade ett stort engagemang, och över 300 offentliganställda deltog i 70 utbyten mellan medlemsstaterna.

I denna rapport vill vi även lyfta fram instrumentets betydande bidrag till konkurrenskraften, som är en viktig EU-prioritering. Denna översikt över instrumentets stöd till medlemsstaterna på konkurrenskraftsområdet under 2023 är strukturerad utifrån de nio faktorer som påverkar konkurrenskraften och som identifierades i [meddelandet *Inre marknaden 30 år*](#) och i [2024 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften](#). I rapporten redogörs för konkreta fall där instrumentet har hjälpt företag i EU att driva på medlemsstaternas ekonomier och skapat arbetstillfällen, sammanhållning, innovation och välbefinnande.

Jag är övertygad om att instrumentet för tekniskt stöd kommer att fortsätta att stödja utformningen och genomförandet av reformer i linje med EU:s viktigaste politik och prioriteringar samt ta itu med nationella och transnationella utmaningar och därmed ha en tydligt positiv EU-omfattande inverkan under de kommande åren.

Judit RÓZSA

Tillförordnad generaldirektör, generaldirektoratet för stöd för strukturreformer

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord	1
Instrumentet för tekniskt stöd	5
Instrumentet under 2023	6
I. Översikt	6
Offentlig förvaltning och styrning	7
II. Instrumentets cykel 2023 – fakta och siffror.....	8
Inledningen av instrumentets cykel 2023	8
Begäran om stöd från instrumentet 2023	10
Projekt inom ramen för instrumentet 2023	12
Flaggskeppsprojekt	15
Stöd till återhämtnings- och resiliensplaner	15
Pilotprojekt för utvidgningsländer som observatörer	17
III. Projektets genomförande.....	17
IV. Samarbets- och stödplaner	18
V. Meddelande om instrumentet	18
VI. Utvärdering av instrumentet.....	20
Ett viktigt instrument för att stödja EU:s konkurrenskraft	21
I. En fungerande inre marknad	23
II. Tillgång till privat kapital	24
III. Offentliga investeringar och infrastruktur	25
IV. Forskning och innovation	27
V. Energi.....	28
VI. Cirkularitet	29
VII. Digitalisering	30
VIII. Utbildning och kompetens.....	31
IX. Handel och ett öppet strategiskt oberoende.....	33
Slutsats	34
Bilaga 1 – Instrumentets årliga cykel	35
Bilaga 2 – Instrumentets allmänna förfrågan 2023: begäranden per medlemsstat.....	36

INSTRUMENTET FÖR TEKNISKT STÖD

Sedan 2021 är instrumentet för tekniskt stöd¹ (*instrumentet*) det EU-program som tillhandahåller medlemsstaterna skräddarsydd teknisk sakkunskap för att förbättra deras kapacitet att utforma och genomföra sin reformagenda, bland annat genom sina nationella resiliens- och återhämtningsplaner. Instrumentets allmänna mål är att främja EU:s ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållning genom att stödja medlemsstaternas insatser för att genomföra de reformer som krävs för att uppnå ekonomisk och social återhämtning, resiliens och uppåtgående ekonomisk och social konvergens.

Instrumentet förvaltas av kommissionens generaldirektorat för stöd för strukturreformer (GD Stöd för strukturreformer) och är tillgängligt för alla medlemsstater som står inför utmaningar när det gäller att utforma och genomföra reformer. Detta inbegriper reformer som syftar till att ta itu med de utmaningar som identifierats i den **europiska planeringsterminen** för samordning av den ekonomiska politiken, **EU:s politiska prioriteringar** eller reformer som genomförs på en **medlemsstats eget initiativ**. Instrumentet **förhandsfördelar inte medel** till olika medlemsstater eller politikområden.

Instrumentet kräver inte samfinansiering från medlemsstaterna. Dess totala budget för den fleråriga budgetramen 2021–2027 uppgår till **864,4 miljoner euro**. Dessutom får medlemsstaterna begära ytterligare tekniskt stöd via ett direkt bidrag eller som en del av sina återhämtnings- och resiliensplaner.

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
116,4	118,7	121,1	123,5	126,0	128,5	130,4	864,4

Figur1: Programplanering för instrumentets budget 2021–2027 (miljoner euro).

Instrumentet ger de stödmottagande myndigheterna i medlemsstaterna en unik projektbaserad tillgång till teknisk sakkunskap och möjligheter till ömsesidigt lärande för att hjälpa dem att hantera reformutmaningar. Det är ett **instrument** som drivs av medlemsstaternas efterfrågan och som organiseras i **årliga cykler**, såsom beskrivs i bilaga 1. Stödet inom ramen för instrumentet omfattar tillhandahållande av sakkunskap och experter vad gäller policyrådgivning, förändringar av politiken, utformning av strategier och färdplaner för reformer, samt vad gäller lagstiftningsreformer, institutionella reformer och struktur- och förvaltningsreformer. Det omfattar även institutionell, administrativ eller sektoriell kapacitetsuppbyggnad, seminarier, konferenser och workshoppar, utbyte av bästa praxis och fortbildning, utveckling av gemensamma metoder, it-kapacitetsuppbyggnad och utförande av undersökningar.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/240 av den 10 februari 2021 om inrättande av ett instrument för tekniskt stöd, EUT L 57, 18.2.2021, s. 1 (*förordningen om instrumentet*).

Instrumentet stärker därmed EU-medlemsstaternas institutionella och administrativa kapacitet. Stödet är anpassat till reformbehoven och kapaciteten hos varje stödmottagande myndighet. Varje projekt får en unik kombination av sakkunskap från kommissionens interna experter samt experter från EU-medlemsstaternas nationella förvaltningar (t.ex. via kommissionens byrå för tekniskt bistånd och informationsutbyte – Taiex²), internationella organisationer eller den privata sektorn. Vid behov kontrakterar kommissionen extern sakkunskap genom direkt förvaltning (främst den privata sektorn) eller indirekt förvaltning³ (främst internationella organisationer). Personalen vid GD Stöd för strukturreformer deltar fullt ut i genomförandet av varje projekt.

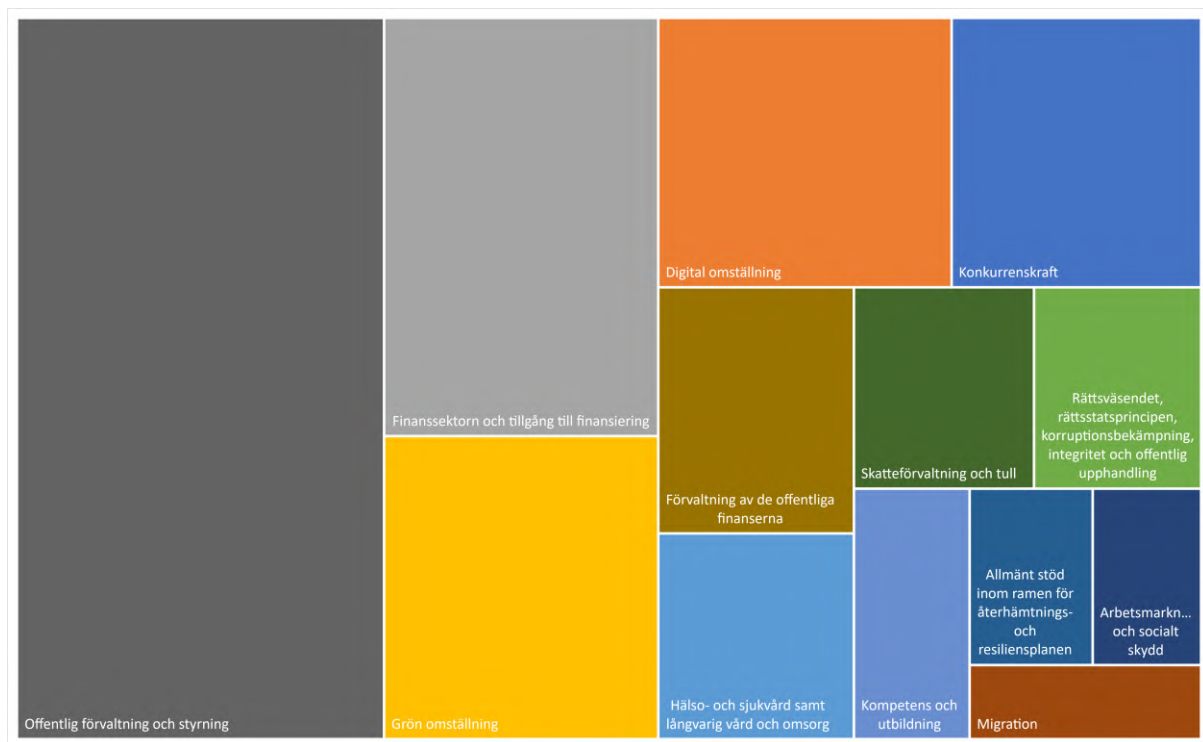
INSTRUMENTET UNDER 2023

I. Översikt

Liksom tidigare år tillhandahöll instrumentet 2023 tekniskt stöd till alla medlemsstater inom ett **stort antal politikområden** på begäran av de nationella myndigheterna. Dessa omfattade offentlig förvaltning och styrning, den gröna och den digitala omställningen, konkurrenskraft, hälso- och sjukvård samt långvarig vård och omsorg, skatteförvaltning och tull, förvaltning av de offentliga finanserna, rättsväsendet, rättsstatsprincipen, korruptionsbekämpning, integritet och offentlig upphandling, arbetsmarknaden och kompetens inom socialt skydd, utbildning och migration.

² https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/funding-and-technical-assistance/taiex_sv.

³ En förteckning över enheter som förvaltar EU-medel genom indirekt förvaltning för instrumentet för tekniskt stöd finns på [instrumentets webbplats](#).

Figur 2: Instrumentet 2023 – bidrag till de viktigaste politiska prioriteringarna.

Projekten inom ramen för instrumentet 2023 bidrog även stort till genomförandet av de nationella **återhämtnings- och resiliensplanerna**⁴. Instrumentet fortsatte att hjälpa medlemsstaterna att utforma och genomföra reformer för **den gröna och den digitala omställningen**. För att stärka solidariteten med Ukraina hjälpte instrumentet även medlemsstaterna att vidta restriktiva åtgärder mot Ryssland. I linje med Europaåret för kompetens 2023 gav instrumentet dessutom stöd till flera medlemsstater när de utarbetade sina nationella kompetensstrategier för att åtgärda kompetensbrist och kompetensglapp.

På interinstitutionell nivå träffade kommissionsledamoten med ansvar för sammanhållning och reformer, Elisa Ferreira, den 7 november 2023 Europaparlamentets budgetutskott och utskott för ekonomi och valutafrågor för att diskutera genomförandet av instrumentet.

Offentlig förvaltning och styrning

Den 25 oktober 2023 antog kommissionen [meddelandet Förbättra det europeiska dataområdet för offentlig förvaltning \(ComPact\)](#), med förslag på konkreta åtgärder för att hjälpa offentliga förvaltningar att tillgodose behoven hos människor och företag i hela EU. Den 7 december 2023 presenterade kommissionsledamot Elisa Ferreira **ComPact** i [konkurrenskraftsrådet](#) (inre marknaden och industri).

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens, EUT L 57, 18.2.2021, s. 17 ([förordningen](#) om *faciliteten för återhämtning och resiliens*, artikel 7.2).

ComPact var ett svar på medlemsstaternas, Europaparlamentets och Regionkommitténs uppmaningar till kommissionen om att främja samarbete och politisk dialog samt bidra till att förbättra de offentliga förvaltningarnas kapacitet och kvalitet på central, regional och lokal nivå i EU. ComPact tar också hänsyn till EU-medborgarnas förväntningar enligt [Eurobarometerundersökningen om reformer och offentliga förvaltningar](#), som lanserades våren 2023 av GD Stöd för strukturreformer. I denna undersökning krävde medborgarna att de offentliga förvaltningarna skulle bli mindre byråkratiska, snabbare på att tillhandahålla tjänster samt öppnare och närmare medborgarna. ComPact är kommissionens första uppsättning åtgärder någonsin för att stödja moderniseringen av de offentliga förvaltningarna i medlemsstaterna och förbättra det gränsöverskridande samarbetet så att de tillsammans kan ta itu med gemensamma utmaningar.

ComPacts mål är att **främja samarbete och politisk dialog** samt bidra till att **förbättra de offentliga förvaltningarnas kapacitet och kvalitet på central, regional och lokal nivå i EU**. Ett antal strategiska åtgärder föreslås för att förbättra det europeiska dataområdet för offentlig förvaltning genom att främja en gemensam uppsättning övergripande principer som ligger till grund för den offentliga förvaltningens kvalitet och stärka stödet till moderniseringen av medlemsstaternas förvaltningar.

I anslutning till ComPact lanserades 2023 ett särskilt nytt flaggskeppsinitiativ inom instrumentet – samarbetet för utbyten inom offentlig förvaltning (*Pace, Public Administration Cooperation Exchange*). Detta initiativ syftar till att främja ömsesidigt lärande och utbyte av bästa praxis mellan offentliganställda i olika medlemsstater för att stärka den administrativa kapaciteten samt beslutsfattandet och genomförandekompetensen. Den nära kopplingen mellan ComPact och instrumentet bidrar till att upprätthålla ett starkt politiskt fokus på att förbättra den operativa kapaciteten och effektiviteten hos medlemsstaternas offentliga förvaltningar.

II. Instrumentets cykel 2023 – fakta och siffror

Inledningen av instrumentets cykel 2023

Instrumentets cykel 2023 inleddes under den [årliga konferensen om instrumentet "Building Resilience of the Member States"](#) (Resiliensuppbyggnad i medlemsstaterna), som ägde rum den 5 maj 2022. Under konferensen visades hur instrumentet kan hjälpa medlemsstaterna att framgångsrikt utforma och genomföra resiliensstärkande reformer, särskilt mot bakgrund av den senaste tidens kriser (covid-19-pandemin, Rysslands invasion av Ukraina). Där presenterades också de viktigaste prioriteringarna för instrumentet under 2023. Det handlade framför allt om att

- tillhandahålla kontinuerligt stöd till genomförandet av återhämnings- och resiliensplanerna,

- inrikta stödet på utvalda EU-prioriteringar genom GD Stöd för strukturreformers innovativa koncept för flaggskeppsprojekt, som är projektkoncept som kommissionen proaktivt föreslår medlemsstaterna, och
- uppmuntra utformning och genomförande av projekt som omfattar flera länder samt multiregionala projekt.

Konferensen blev också ett tillfälle att presentera de **tolv idéerna om flaggskeppsprojekt för tekniskt stöd**, som lades fram eftersom de tillgodoser reformbehov i flera medlemsstater och är kopplade till viktiga EU-prioriteringar som medlemsstaterna håller på att genomföra. Som sådana syftar de till att stödja medlemsstaterna med resiliens- och tillväxtfrämjande reformer.

För instrumentets cykel 2023 föreslogs dessutom på nytt flaggskeppsinitiativet [EU:s akademi för tillsyn av digitaliseringen av finanssektorn för att förbättra de finansiella tillsynsmyndigheternas kompetens](#).

Flaggskeppsprojekt för tekniskt stöd inom ramen för instrumentet 2023

- [*Integration of environmental dimensions in public finances – Implementing the 'Do No Significant Harm' \(DNSH\) principle in public funding programmes*](#) (Integrering av miljödimensioner i de offentliga finanserna – Genomförande av principen om att inte orsaka betydande skada i offentliga finansieringsprogram)
- [*Accelerating permitting for renewable energy*](#) (Påskyndande av tillståndsgivning för förnybar energi)
- [*Support to Climate Adaptation*](#) (Stöd till klimatanpassning)
- [*ESG risk management framework for the financial sector*](#) (Ram för hantering av ESG-risker inom finanssektorn)
- [*Support to industrial ecosystems*](#) (Stöd till industriella ekosystem)
- [*Migrant integration and talent attraction*](#) (Integrera migranter och locka talanger)
- [*Towards person-centred integrated care*](#) (Mot en personcentrerad och integrerad omsorg)
- [*YOUTH FIRST – supporting children and youth wellbeing, education, training, social protection and labour prospects*](#) (De unga först – stöd till barns och ungas välmående, utbildning, sociala skydd och arbetsmöjligheter)
- [*PACE – Public Administration Cooperation Exchange*](#) (Pace – Samarbete för utbyten inom offentlig förvaltning)
- [*Enhancing the quality and use of tax information exchanged between Member States in the context of the Directive on Administrative Cooperation \(DAC\)*](#) (Bättre kvalitet på och användning av de skatteuppgifter som utbyts mellan medlemsstater inom ramen för direktivet om administrativt samarbete)
- [*Professionalization of public procurement personnel: fostering strategic methodologies, integrity and transparency*](#) (Professionalisering av personal som arbetar med offentlig upphandling: främjande av strategiska metoder, integritet och öppenhet)
- [*Digital transformation for regional and local public administrations*](#) (Digital omställning för regionala och lokala offentliga förvaltningar)

Begäran om stöd från instrumentet 2023

Den 31 oktober 2022 hade 27 medlemsstater lämnat in 530 begäranden om tekniskt stöd som svar på instrumentets allmänna förfrågan 2023. Det begärda beloppet motsvarade totalt 256 miljoner euro, vilket är mer än dubbelt så mycket som den tillgängliga finansieringen. Alla inlämnade begäranden ansågs vara stödberättigande⁵, men sju

⁵ Huruvida begärandena är stödberättigande kontrolleras utifrån de kriterier som anges i förordningen om instrumentet, närmare bestämt i artiklarna 8 och 9. De potentiella stödmottagarnas stödberättigande kontrolleras också utifrån de kriterier som anges i förordningen om instrumentet, närmare bestämt i artikel 2.

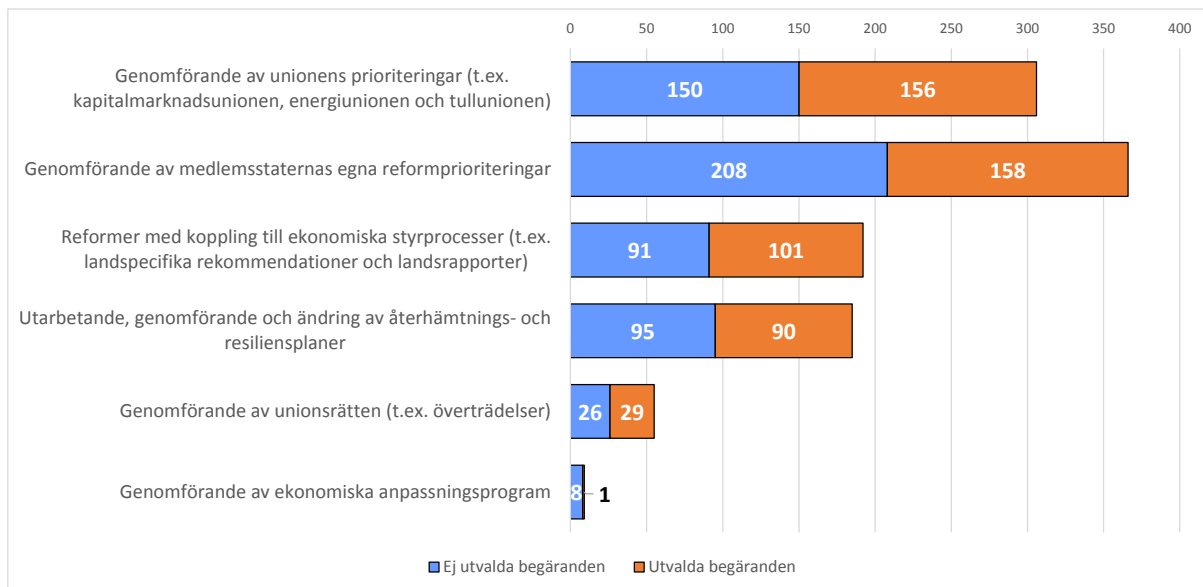
begäranden drogs tillbaka av de begärande medlemsstaterna under bedömningsfasen. Därmed bedömdes 523 begäranden i syfte att göra ett urval.

GD Stöd för strukturreformer har genom en väldefinierad beslutsprocess (se bilaga 1) säkerställt att projekt väljs ut utifrån de bedömningskriterier som anges i artikel 9.5 i förordningen om instrumentet. Begärandena analyseras utifrån hur akuta och hur vitt- och djupgående de identifierade utmaningarna är, vilka stödbehoven är per berört politikområde samt utifrån en analys av de socioekonomiska indikatorerna och de berörda medlemsstaternas institutionella och allmänna administrativa kapacitet. Genom en granskning av stödberättigandet säkerställer GD Stöd för strukturreformer även att åtgärderna är stödberättigande enligt artikel 8 i förordningen om instrumentet.

Kommissionen kan stödja medlemsstaterna med **särskilda åtgärder** vid akuta behov. Enligt artikel 12.7 i förordningen om instrumentet får GD Stöd för strukturreformer även anta särskilda åtgärder i enlighet med de mål och åtgärder som anges i förordningen om instrumentet för att tillhandahålla tekniskt stöd till nationella myndigheter när de tar itu med **akuta behov**. Sådana särskilda åtgärder är till sin natur tillfälliga och kopplade till de särskilda omständigheter som anges i artikel 9.3 (bland annat utarbetande eller genomförande av återhämtnings- och resiliensplanerna inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens, reformer med koppling till ekonomiska styrprocesser såsom landsspecifika rekommendationer samt genomförande av ekonomiska anpassningsprogram). Under 2023 gav GD Stöd för strukturreformer inte stöd till någon sådan särskild åtgärd.

GD Stöd för strukturreformer samrådde med kommissionens övriga avdelningar och generaldirektorat för att säkerställa att det tekniska stödet inom ramen för instrumentet 2023 anpassades till EU:s politik, att det inte överlappade några andra EU-åtgärder eller någon annan EU-finansiering samt att det kompletterade och byggde vidare på andra EU-program.

Mer allmänt rörde de inlämnade begärandena stödbehov för reformer som identifierats under olika omständigheter, däribland medlemsstaternas egna reformprioriteringar, reformer för att hantera utmaningar som identifierats genom EU:s ekonomiska styrprocess samt reformer i samband med genomförandet av EU:s prioriteringar.

Figur 3: Instrumentet 2023 – omständigheter för medlemsstaternas begäranden.

Efter den bedömnings- och urvalsprocess som beskrivs i bilaga 1 hade 231 begäranden valts ut, vilka omfattade viktiga EU-prioriteringar till ett belopp av 119,7 miljoner euro inom ramen för instrumentets allmänna förfrågan 2023, varav⁶

- 90 begäranden om genomförandet av de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna,
- 69 begäranden om den digitala omställningen,
- 83 begäranden om den europeiska gröna given,
- 34 begäranden om jämlikhet: stöd till kvinnor, personer med funktionsnedsättning, romer, migranter, äldre och hbtqi-personer.

Samtliga medlemsstater fick stöd från instrumentet 2023.

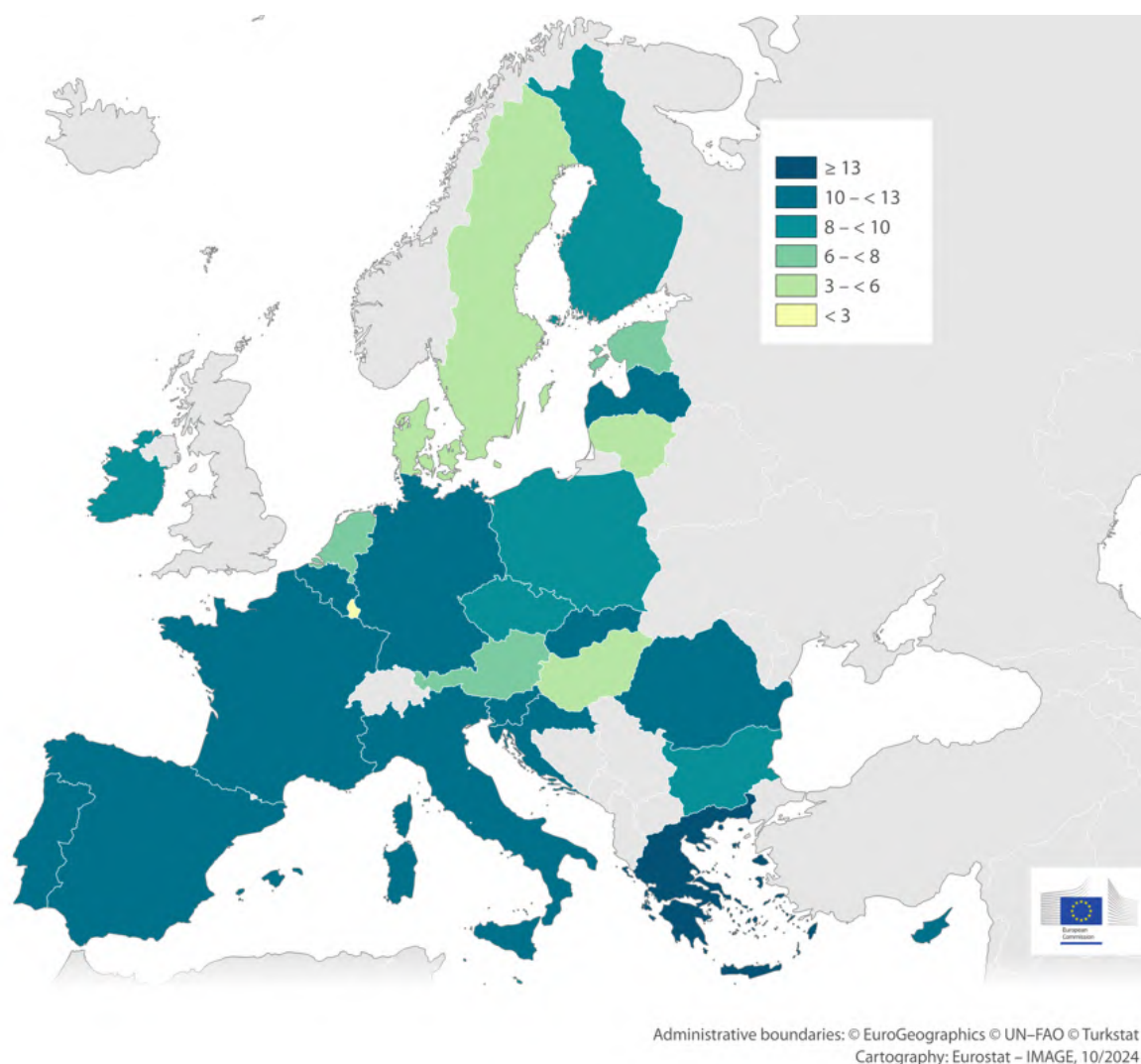
Projekt inom ramen för instrumentet 2023

Efter [antagandet av finansieringsbeslutet och det årliga arbetsprogrammet](#) den 21 mars 2023, där de åtgärder som krävs för att genomföra instrumentet 2023 fastställdes⁷, **omvandlades de 231 utvalda begärandena till 151 projekt**, eftersom flera begäranden i vissa fall slogs samman till ett projekt för att dra nytta av stordriftsfördelar, främja synergieffekter och underlätta möjligheter till ömsesidigt lärande. Dessa 151 projekt hjälpte i sin tur de 27 **medlemsstaterna** att förbereda, utforma och genomföra **326 banbrytande reformer**⁸.

⁶ En enda begäran om tekniskt stöd kan bidra till flera EU-prioriteringar.

⁷ Commission Implementing Decision C(2023) 1786 of 20.3.2023 on the financing of the Technical Support Instrument and the adoption of the work programme for 2023 (inte översatt till svenska).

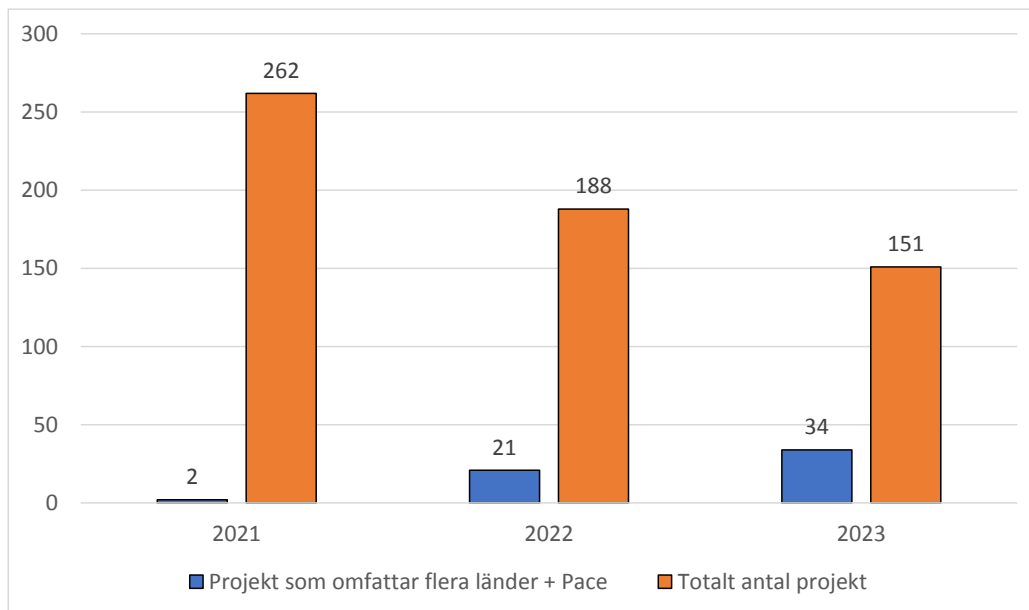
⁸ Det totala antalet reformer som får stöd av instrumentet 2023 är större än det totala antalet projekt och det totala antalet utvalda begäranden eftersom projekt och begäranden som omfattar flera länder motsvarade flera reformer i olika medlemsstater inom ramen för instrumentet 2023.

Figur 4: Instrumentet 2023 – antal reformer som fått stöd i varje medlemsstat.

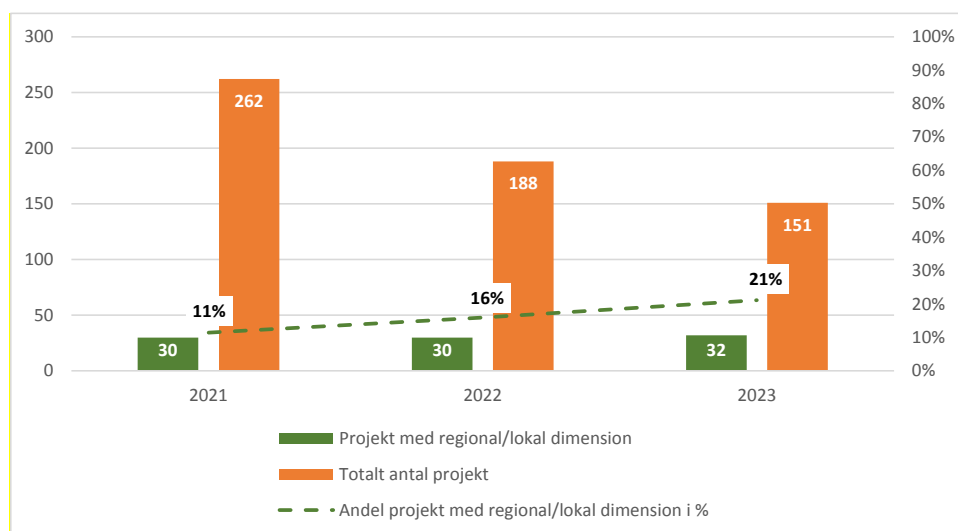
Medlemsstaternas intresse för att delta i projekt som omfattar flera länder fortsatte att stiga 2023, vilket ledde till en kraftig ökning från två projekt 2021 till 21 projekt 2022 och **34 projekt 2023**. Medlemsstaterna visade också sitt intresse för att stärka samarbetet på regional nivå genom **tio multiregionala projekt**.

Deltagandet i flaggskeppsprojektet **Pace** ökade kraftigt. Projektet, som omfattar flera länder, syftar till att främja samarbete och gränsöverskridande utbyten mellan medlemsstaterna för att bygga upp administrativ kapacitet och förbereda nästa generation av beslutsfattare i EU. Projektets mål var att genomföra **70 utbyten mellan 17 medlemsstater med mer än 300 deltagare**.

Figur 5: Instrumentet 2021–2023 – förändring av antalet projekt som omfattar flera länder.

Bland instrumentets projekt 2023 ingick ett flerlandsprojekt till stöd för medlemsstaternas industriella ekosystem (EL, ES, FI, PT och SE) och ett som hjälper medlemsstaterna att påskynda tillståndsgivningen för förnybar energi (LT och NL). Båda projekten bidrar till att **främja konkurrenskraften** för EU:s ekonomi. Bland flerlandsprojekten ingick även ett projekt för att mäta medborgarnas tillfredsställelse med viktiga förvaltningstjänster för bättre resultat och förstärkt förtroende (AT, BE, EE, EL, ES, FI, HR, IE, LT, LV och SI) och ett projekt om en ram för hantering av miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade risker (ESG-risker) inom finanssektorn (BG, CY, EL, FI, FR, HR, IE, IT, LV, RO och SI) för att förbättra de finansiella tillsynsmyndigheternas kapacitet att hantera utmaningar i samband med sådana risker. Ett annat flerlandsprojekt gick ut på att förbättra kvaliteten på och användningen av de skatteuppgifter som utbyts mellan medlemsstater inom ramen för direktivet om administrativt samarbete (HR och IE).

Figur 6: Instrumentet 2021–2023 – utveckling av antalet projekt med regional/lokal dimension.

Under årens lopp har en allt större andel projekt inom ramen för instrumentet gett medlemsstaterna stöd att genomföra reformer på regional och lokal nivå i linje med EU:s prioriteringar. Under 2023 fick till exempel tio regioner i fem medlemsstater stöd från instrumentet att [förbättra EU:s regionala ekosystem för gruvdrift för att stödja den gröna omställningen och trygga försörjningen av mineralråvaror](#).

Flaggskeppsprojekt

Instrumentet 2023 visade också på en **stor ökning av antalet flaggskeppsprojekt** jämfört med instrumentet 2022 när konceptet först infördes. Av de 151 projekten inom ramen för instrumentet 2023 var 50 kopplade till flaggskeppsprojekt, bland annat på områdena miljö, digitalisering, energi, offentlig förvaltning, offentliga finanser, integration av migranter samt hälso- och sjukvård.

Förfrågan inom ramen för instrumentet 2023 gjorde det även möjligt för åtta nya stödmottagande myndigheter från medlemsstaterna att ansluta sig till [EU:s akademi för tillsyn av digitaliseringen av finanssektorn](#), som först utformades inom ramen för instrumentet 2022. Akademin omfattar nu sammanlagt 32 myndigheter från 25 medlemsstater.

Stöd till återhämtnings- och resiliensplaner

Instrumentet har gett stöd till genomförandet av reformer och investeringar som ingår i återhämtnings- och resiliensplanerna inom politikområdena styrning och offentlig förvaltning, digitalisering, hållbar tillväxt och företagsklimat, arbetsmarknad, hälsa, utbildning, socialtjänst, skatteförvaltning och förvaltning av de offentliga finanserna samt inom finanssektorn.

Under 2023 var 66 % av projekten inom ramen för instrumentet 2023 direkt eller indirekt kopplade till de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna, vilket hjälpte medlemsstaterna att ytterligare öka sin kapacitet att genomföra dessa planer, inklusive metoder för övervakning och projektledning avseende planerna, rapporteringsmekanismer, ramar för revision och kontroll, kommunikationsstrategi, styrningsstrukturer, it-system och tillämpning av principen om att inte orsaka betydande skada.

FOKUS PÅ PROJEKT MED DIREKTA KOPPLINGAR TILL ÅTERHÄMTNINGS- OCH RESILIENSPLANERNA

Inom ramen för instrumentet 2023 gav GD Stöd för strukturreformer stöd till reformprojekt som var direkt kopplade till genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanerna:

- **Tio medlemsstater** (BE, BG, CY, ES, IE, LV, PT, RO, NL och SI) fick allmänt stöd för sina återhämtnings- och resiliensplaner. Till exempel inleddes ett flerlandsprojekt den 27 november 2023 som syftade till att informera allmänheten om effekterna av återhämtnings- och resiliensplanerna, med företrädare från åtta stödmottagande

medlemsstater (BE, BG, CY, ES, LV, NL, PT och RO), GD Stöd för strukturreformer, GD Kommunikation, arbetsgruppen för återhämtning och resiliens, GD Ekonomi och finans samt tjänstemän med ansvar för den europeiska planeringsterminen från alla deltagande medlemsstater. Syftet var att stärka medlemsstaternas kommunikationskapacitet och förse dem med landsspecifika tekniska stödåtgärder för att förbättra deras kommunikation om återhämtnings- och resiliensplanernas fördelar. Projektets utformning byggde på två framgångsrika kommunikationsprojekt inom ramen för återhämtnings- och resiliensplanerna som genomfördes i Slovakien och Tjeckien.

- Stöd gavs till **16 medlemsstater** (BE, BG, CY, CZ, DK, EE, EL, HR, HU, IT, LV, MT, PL, PT, RO och SK) för att genomföra särskilda reformer och investeringar i deras återhämtnings- och resiliensplaner. Det rörde sig till exempel om stöd för institutionalisering av den nya ramen för akademiska karriärer i Lettland, stöd till företag för att öka deras grad av digitalisering i Tjeckien samt stöd för optimering av strategiska planer i syfte att ytterligare utveckla e-hälsan i Polen.

I halvtidsöversynen av faciliteten för återhämtning och resiliens⁹ betonas att enhetligheten mellan faciliteten för återhämtning och resiliens och instrumentet för tekniskt stöd beror på inbyggda synergier mellan de två instrumenten och anpassningen av deras bedömningskriterier. Enligt halvtidsöversynen främjar förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens aktivt synergier mellan faciliteten för återhämtning och resiliens och instrumentet för tekniskt stöd genom att göra det möjligt för medlemsstaterna att anslå upp till 4 % av sitt totala bidrag till tekniskt stöd i samband med genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, ett alternativ som utnyttjats av fyra medlemsstater. När det gäller anpassningen av bedömningskriterierna för de båda instrumenten är det enligt halvtidsöversynen viktigt att instrumenten har samma politiska mål och prioriteringar. Till exempel är de landsspecifika rekommendationernas relevans ett av de bedömningskriterier som används både för att välja ut projekt inom ramen för instrumentet och för att godkänna återhämtnings- och resiliensplaner. Slutligen anges i halvtidsöversynen att enhetligheten mellan de båda instrumenten framgår tydligt av det faktum att över 400 projekt som godkänts inom ramen för instrumentet är kopplade till utarbetandet eller genomförandet av medlemsstaternas återhämtnings- och resiliensplaner, vilket belyser den avgörande roll som instrumentet spelar för faciliteten.

⁹ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar – *Mid-term evaluation of the Recovery and Resilience Facility* (inte översatt till svenska) (s. 62).

Pilotprojekt för utvidgningsländer som observatörer

I enlighet med kommissionens politiska prioritering att påskynda integrations- och anslutningsprocessen för utvidgningsländerna¹⁰ utvecklade GD Stöd för strukturreformer och GD Grannskapspolitik och utvidgningsförhandlingar ett pilotprojekt inom ramen för instrumentet för tekniskt stöd för att göra det möjligt för utvidgningsländerna att vara observatörer av utvalda projekt inom ramen för instrumentet 2023. Detta gjordes med samtycke från respektive stödmottagande myndigheter i medlemsstaterna och utan att instrumentet finansierade deras deltagande.

Pilotprojektet inleddes den 13 september 2023 med deltagande av åtta utvidgningsländer: Bosnien och Hercegovina, Moldavien, Nordmakedonien, Albanien, Serbien, Turkiet, Georgien och Kosovo¹¹. Utvidgningsländerna valde framför allt ut projekt som omfattar flera länder. De deltagande offentliga förvaltningarna i både utvidgningsländerna och medlemsstaterna välkomnade samarbetsmöjligheterna inom pilotprojektet.

III. Projektets genomförande

Instrumentet kräver att GD Stöd för strukturreformer fortlöpande involveras under de olika stadierna – från projektets utformning till dess genomförande, övervakning och utvärdering.

GD Stöd för strukturreformer är aktivt redan när projekten fastställs, med omfattande utåtriktad verksamhet riktad till nationella myndigheter, ständiga kontakter mellan generaldirektoratets landssamordnare och motsvarande samordnande myndigheter samt möten mellan generaldirektoratets högre chefer och de nationella myndigheterna i varje medlemsstat.

När begärandena inom ramen för instrumentet 2023 väl hade valts ut och metoderna för genomförandet fastställts var generaldirektoratets handläggare i regelbunden kontakt med de nationella myndigheterna för att fastställa projektresultaten och utforma de därmed sammanhängande verksamheterna och arbetsplanerna. Handläggarna ingick i alla berörda projektgrupper tillsammans med de utvalda leverantörerna och samarbetade i den dagliga förvaltningen av projektet. De såg också till att kommunikationen mellan leverantörerna och de nationella myndigheterna gick smidigt och främjade ömsesidig förståelse så att projektet skulle bli framgångsrikt.

GD Stöd för strukturreformer samordnade även arbetet med andra avdelningar inom kommissionen via ett permanent nätverk av företrädare för andra generaldirektorat. Syftet

¹⁰ Bosnien och Hercegovina, Montenegro, Moldavien, Nordmakedonien, Albanien, Serbien, Turkiet, Ukraina, Georgien och Kosovo.

¹¹ Montenegro och Ukraina deltog inte i pilotprojektet på grund av begränsad administrativ kapacitet, men har uttryckt ett starkt intresse för att delta i framtiden.

var att säkerställa att det tekniska stöd som tillhandahålls genom instrumentet var anpassat till EU:s politik, att det inte överlappade några andra projekt och att det kompletterade och byggde vidare på andra EU-program (bland annat genom att underlätta tillgången till den tekniska sakkunskap som finns inom kommissionen eller som enkelt kan mobiliseras genom andra EU-program).

Slutligen ingick en anställd från GD Stöd för strukturreformer i varje projektstyrkommitté, tillsammans med högre tjänstemän från de nationella myndigheterna, för att se till att projekten fortsatte att överensstämma med nationella prioriteringar och vid behov anpassades till den föränderliga miljön. Syftet var att bidra till nationella reformagendor och samtidigt sträva efter EU-mervärde.

IV. Samarbets- och stödplaner

Samarbets- och stödplaner¹² slutfördes med alla 27 medlemsstater 2023 för att fastställa de vägledande principerna och arbetsmetoderna för det stöd som tillhandahålls genom instrumentet. Dessa planer delades med rådet och Europaparlamentet i september 2023. I varje plan beskrivs de politikområden som omfattas och omfattningen av de stödåtgärder som ska genomföras för medlemsstaten samt vägledande tidsplaner och beräknade budgetar. Planen ger därmed varje medlemsstat en strategisk översikt över genomförandet av stödåtgärderna inom ramen för instrumentet på nationell och regional nivå.

Under 2023 innehöll dessa planer även ett förslag till mandat för de nationella samordnande myndigheter som ansvarar för instrumentet, med en beskrivning av deras roll i varje steg av instrumentets cykel, inklusive eventuell medverkan i kommunikations- och utvärderingsverksamhet, och deras deltagande i ett nätverk av samordnande myndigheter som leds av GD Stöd för strukturreformer. Nätverket sammanträdde fem gånger under 2023 (fyra gånger digitalt och en gång i Madrid den 12 september). Särskilt mötet i Madrid var ett tillfälle att framhäva betydelsen av den roll som medlemsstaternas samordnande myndigheter spelar för att instrumentet ska fungera väl och att diskutera hur man bäst samlar in och samordnar idéer och intressenter för att slå ihop flera begäranden om tekniskt stöd till en begäran som omfattar flera länder.

V. Meddelande om instrumentet

Instrumentet är unikt i sin utformning och flexibilitet. Tillsammans med de nationella förvaltningarna främjar det utformningen och genomförandet av ländernas reformer, till nytta för både enskilda personer och företag. För att **synliggöra EU:s finansiering** uppmärksammar GD Stöd för strukturreformer det arbete som utförs inom ramen för instrumentet och dess projekt, samt resultaten av dessa, i samarbete med de stödmottagande myndigheterna, stödgivarna och Europaparlamentets och kommissionens

¹² I enlighet med artikel 9.5 i förordningen om instrumentet.

representationskontor i varje medlemsstat. Genom kommunikationsverksamheten via särskilda kanaler (webbplatsen för reformstöd, sociala medier, publikationer, evenemang m.fl.) tillhandahålls **riktad information till flera målgrupper**, bland annat till media och allmänheten.

Kommunikationsverksamheten kopplad till instrumentet och till beslutsfattandet om offentlig förvaltning och styrning blev mer resultatinkriktad under 2023. Rent konkret höll GD Stöd för strukturreformer den årliga [presskonferensen om instrumentet 2023](#) den 21 mars 2023 i samband med antagandet av instrumentets arbetsprogram för det året. Generaldirektoratet arrangerade även [den årliga konferensen om instrumentet](#) med benämningen ["Public Administration fit for the future and adaptable to change"](#) (Offentlig förvaltning som är rustad för framtiden och kan anpassas till förändringar), som hölls den 25 maj 2023. I och med denna konferens inleddes instrumentets cykel 2024. Dess tv-programformat höll uppe engagemanget hos de 1 600 onlinedeltagarna under hela evenemanget.

GD Stöd för strukturreformer anordnade och/eller deltog i **offentliga evenemang**, både lokalt och online, för att lyfta fram framgångshistorier och sprida information om instrumentets resultat. Det rörde sig bland annat om

- GD Stöd för strukturreformer vid Delphi Economic Forum VIII, 26–29 april 2023,
- "Supporting skills development through reforms", 25 maj 2023,
- "Tourism data sharing, governance and integration", 27–28 september 2023,
- "Science for policy in Europe", 10–11 oktober 2023,
- "Sustainable finance" – sidoevenemang till COP28, 4 december 2023.

I ett avsteg från den projektorienterade strategin från de första årens genomförande av instrumentet, och med ökat fokus på reformer och deras inverkan på människors liv, utökade GD Stöd för strukturreformer även sin **pr-verksamhet** genom intervjuer och pressevenemang.

[Webbplatsen för reformstöd](#), som hade över **160 000 unika besökare 2023**, fick också ett mer användarvänligt format, med detaljerad information om reformer och reformprojekt per [politikområde](#) och [land](#). I slutet av december 2023 fanns mer än 350 projektbeskrivningar tillgängliga på nätet.

I linje med öppenhetskravet i artikel 17 i förordningen om instrumentet innehåller webbplatsen för reformstöd en [enda offentlig datakatalog på internet](#) med slutliga studier eller rapporter som tagits fram som ett led i instrumentets projekt. I datakatalogen går det att söka på år, ämne och medlemsstat, för att hjälpa till att sprida de olika publikationerna till den breda allmänheten. I slutet av december 2023 hade 45 % av de avslutade projekten inom ramen för instrumentet redan en slutlig studie tillgänglig online.

GD Stöd för strukturreformer fortsatte att vara aktivt på sociala medier, med **3 500 följare på sitt konto på X (tidigare Twitter)**, [@EU_reforms](#). Generaldirektoratet förnyade samtidigt

sin [Youtube-kanal DG REFORM](#) med nytt innehåll och egenproducerade audiovisuella produkter. Det ökade även sin interna videoproduktionskapacitet 2023 och producerade flera videor för serien ["Projects in the spotlight"](#).

I EU-omfattande kommunikationskampanjer och rapporter hänvisas också ofta till instrumentet som en viktig källa till stöd för medlemsstaterna när de försöker uppnå sina reformagendor, i linje med EU:s prioriteringar. Instrumentet nämndes sju gånger i detta sammanhang i [EU:s allmänna rapport 2023](#), med särskilda hänvisningar till det arbete som utförts för att stödja återhämtnings- och resiliensplanerna, kapitalmarknadsunionen, REPowerEU samt utbildning och hälsa. Rapporten innehöll även två hänvisningar till meddelandet om ComPAct.

VI. Utvärdering av instrumentet

GD Stöd för strukturreformer utvärderar stödet till medlemsstaterna både på programnivå och på projektnivå. Utvärderingen av programmet och projekten inom ramen för instrumentet ger uppgifter om resultaten för medlemsstaterna och människorna på plats. Det är viktigt att dela dessa resultat med våra intressenter och allmänheten för att visa att EU:s åtgärder medför positiva förändringar.

[Efterhandsutvärderingen av stödprogrammet för strukturreformer](#), som var instrumentets föregångare, offentliggjordes i oktober 2023. Denna utvärdering bidrog med viktig kunskap om utformningen, genomförandet och effekterna av de projekt för tekniskt stöd som genomfördes av GD Stöd för strukturreformer (och stödtjänsten för strukturreformer). Enligt rapporten uppnåddes stödprogrammets allmänna mål att stödja institutionella reformer, förvaltningsreformer och tillväxtfrämjande strukturreformer i medlemsstaterna. Stödprogrammet befanns vara ett mycket relevant instrument som var väl lämpat för att förbättra medlemsstaternas administrativa kapacitet när det gällde att utforma och genomföra reformer och hantera utmaningar. En central del var de nationella förvaltningarnas starka engagemang och egenansvar för projekten.

Under 2023 började GD Stöd för strukturreformer förbereda för inledandet av halvtidsutvärderingen av instrumentet, i enlighet med artikel 16 i [förordningen](#) om instrumentet. Denna utvärdering kommer att färdigställas senast i februari 2025 och förväntas spela en viktig roll i utformningen av programmets framtid inför nästa fleråriga budgetram. Utöver att bedöma det tidiga genomförandet av instrumentet utifrån de fem obligatoriska utvärderingskriterierna för bättre lagstiftning (ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, samstämmighet och EU-mervärde) kommer man i halvtidsutvärderingen även att analysera de långsiktiga effekterna av och hållbarheten hos det föregående programmet, dvs. stödprogrammet för strukturreformer.

Utöver utvärderingen på programnivå har GD Stöd för strukturreformer infört ett förfarande i två steg för att samla in utvärderingsdata om alla projekt för tekniskt stöd inom ramen för instrumentet. I det första steget, som inleds strax efter det att projektet har avslutats,

kommer man att bedöma hur nöjda de viktigaste intressenter som deltar i utformningen och genomförandet av projektet är. I det andra steget, som äger rum minst ett år efter det att projektet avslutats, kommer man att bedöma i vilken utsträckning projektet har uppnått de förväntade resultaten.

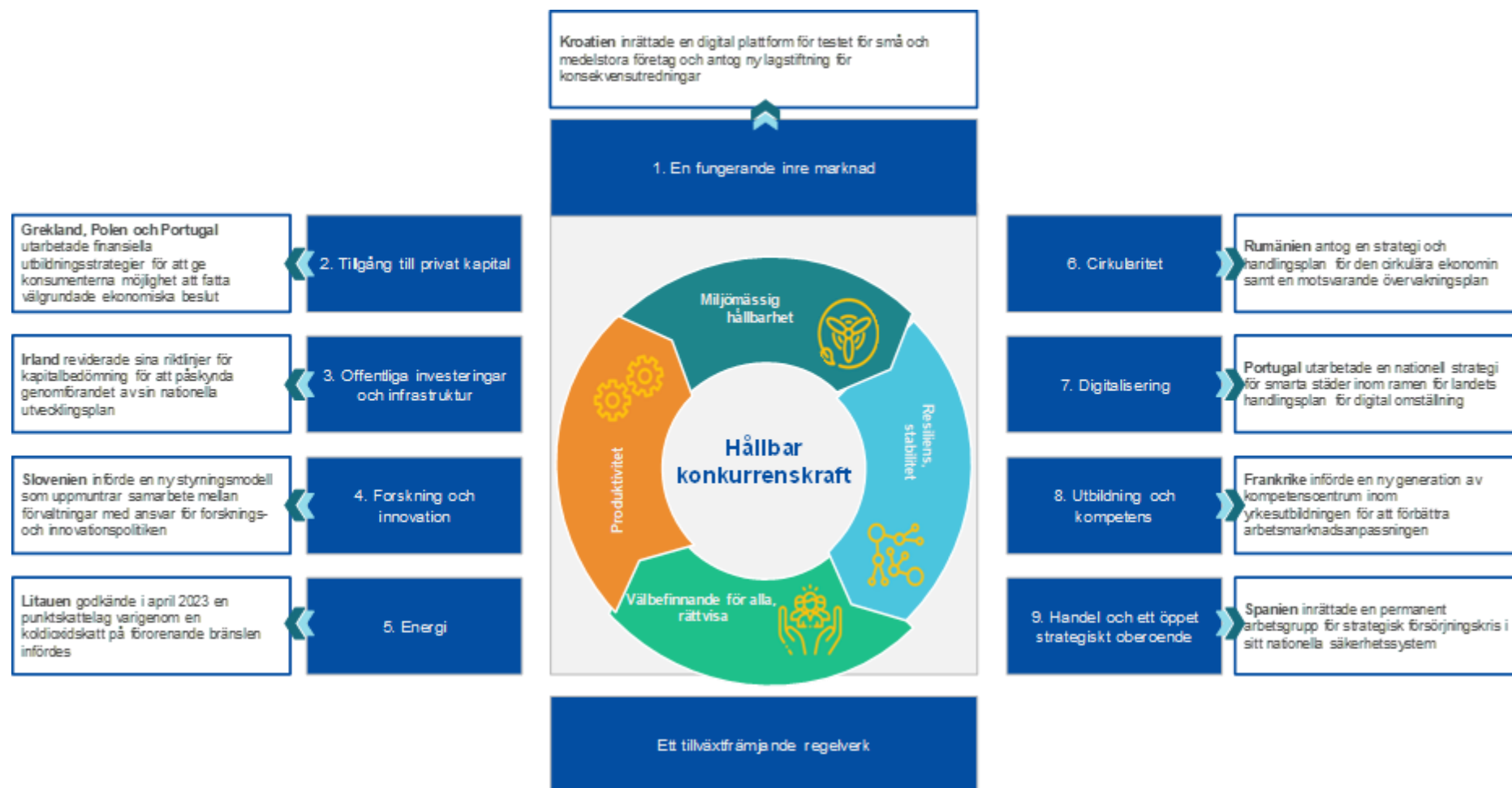
Under 2023 mottog GD Stöd för strukturreformer ifyllda frågeformulär om tillfredsställelsen hos de stödmottagande myndigheterna för 94 projekt inom ramen för instrumentet, dvs. en svarsfrekvens på 72 %. Återkopplingen från de stödmottagande myndigheterna visar på en genomsnittlig grad av tillfredsställelse på 9 av 10 för stödet från generaldirektoratet och 8,7 av 10 för projektens resultat. Även om projektets varaktighet kan variera tar det i genomsnitt 24 månader att slutföra ett projekt inom ramen för instrumentet. Därför är det fortfarande för tidigt att göra en bedömning av projektens resultat på plats.

ETT VIKTIGT INSTRUMENT FÖR ATT STÖDJA EU:S KONKURRENSKRAFT

Företagen i EU driver på medlemsstaternas ekonomier och skapar arbetstillfällen, sammanhållning, innovation och välbefinnande. Ändå har störningar i leveranskedjan och hög inflation till följd av den senaste tidens kriser förstärkt en **längre oro över den svaga produktiviteten och konkurrenskraften i EU**. Kommissionen svarade på dessa utmaningar genom bland annat [EU:s industristrategi](#), [industriplanen i den gröna given](#), ett [meddelande om konkurrenskraft på lång sikt](#) och initiativ för att stärka [EU:s ekonomiska säkerhet](#). Som kommissionens ordförande betonade i sitt [tal om tillståndet i unionen](#) kommer Europa "att göra allt som krävs för att behålla sin konkurrensfördel".

Detta avsnitt ger en **översikt över stödet från GD Stöd för strukturreformer till medlemsstaterna på konkurrenskraftsområdet under 2023** utifrån de nio faktorer som påverkar konkurrenskraften och som identifierades i [meddelandet Inre marknaden 30 år](#) och i [2024 års rapport om den inre marknaden och konkurrenskraften](#) (se figur 3). För att medlemsstaterna ska få ett effektivt stöd i enlighet med EU:s prioriteringar bedrev generaldirektoratet ett nära samarbete om stödprojekten med de berörda generaldirektoraten vid kommissionen, däribland GD Klimatpolitik, GD Kommunikationsnät, innehåll och teknik, GD Konkurrens, GD Digitala tjänster, GD Utbildning, ungdom, idrott och kultur, GD Energi, GD Miljö, GD Ekonomi och finans, GD Sysselsättning, socialpolitik och inkludering, Eurostat, GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen, GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag, GD Migration och inrikes frågor, gemensamma forskningscentrumet, GD Transport och rörlighet, GD Regional- och stadspolitik, GD Forskning och innovation, arbetsgruppen för återhämtning och resiliens, generalsekretariatet, GD Skatter och tullar samt GD Handel.

Figur 7: Exempel på stöd från instrumentet 2023 uppdelat efter de nio faktorer som påverkar konkurrenskraften.

I. En fungerande inre marknad

Det stöd som GD Stöd för strukturreformer tillhandahåller medlemsstaterna hjälper dem att öka sin kapacitet att genomföra reformer för en **fungerande inre marknad och konkurrenskraft**. Stödet täcker en rad olika politikområden, från industri och innovation till transport och den digitala omställningen.

FOKUS PÅ FLAGGSKEPPSINITIATIV

Under 2023 deltog GD Stöd för strukturreformer i **två flaggskeppsinitiativ** på området inre marknaden och konkurrenskraft:

- **Sju medlemsstater** (HR, EL, IT, MT, PT, SI och ES) fick stöd inom ramen för [2022 års flaggskeppsinitiativ för ett mer hållbart, resilient och digitalt turismekosystem](#). Som en del av dessa projekt anordnade GD Stöd för strukturreformer och GD Inre marknaden, industri, entreprenörskap samt små och medelstora företag i september 2023 den två dagar långa expertworkshoppen "Tourism data sharing, governance and integration", där omkring 300 personer deltog från tre olika världsdelar.
- **Elva medlemsstater** (CY, DK, FI, GR, LV, PT, RO, SK, SI, ES och SE) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ för att stärka EU:s industriella ekosystem](#), med inriktning på industristrategier, nationell marknadskontroll och immaterialrättssystem samt omskolning och kompetensutveckling för arbetskraften inom industrin.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till **26 medlemsstater** (AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HR, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SE, SI och SK), bland annat inom ramen för instrumentets flaggskeppsprojekt, för att i) utveckla deras **industristrategier** samt förbättra deras nationella marknadskontroll och immaterialrättssystem, ii) främja ett hållbart, resilient och digitalt **turismekosystem**, och iii) påskynda den **digitala omställningen**.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på området inre marknaden och konkurrenskraft 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Kroatien** inrättade en digital plattform för testet för små och medelstora företag och antog ny lagstiftning för konsekvensutredningar.
- **Den autonoma provinsen Trento (Italien)** godkände ny lagstiftning om antagandet av en riskbaserad metod för administrativa förfaranden, inklusive inspektioner.
- **Slovenien** förbättrade sitt forsknings- och innovationssystem genom att införa en ny styrningsmodell, inbegripet en interministeriell programstyrelse för strategiska initiativ.
- **Rumänien** antog ny nationell lagstiftning för att bättre anpassa sin ram för företagsstyrning av statsägda företag till OECD:s riktlinjer.

II. Tillgång till privat kapital

Stödet från GD Stöd för strukturreformer bidrar till att förbättra medlemsstaternas kapacitet att genomföra reformer som **underlättar tillgången till välbehövligt privat kapital för att driva på digitala och hållbara omvandlingar**. Stödet täckte ett stort antal politikområden, däribland kapitalmarknadsunionen, bankunionen samt genomförandet av strategin för digitalisering av finanssektorn och EU:s ram för hållbar finansiering.

FOKUS PÅ FLAGGSKEPPSINITIATIV

Under 2023 deltog GD Stöd för strukturreformer i **två flaggskeppsinitiativ** om tillgång till privat kapital:

- 12 nationella tillsynsmyndigheter från **elva medlemsstater** (BG, HR, CY, FI, FR, EL, IE, IT, LV, RO och SI) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ om hantering av ESG-risker inom finanssektorn](#), som syftade till att ta itu med behovet av effektiv ESG-övervakning och bidra till att styra kapitalet mot den gröna ekonomin.
- 34 finansiella tillsynsmyndigheter från **25 medlemsstater** fick stöd genom [2022 års flaggskeppsinitiativ om EU:s akademi för tillsyn av digitaliseringen av finanssektorn](#) för att förbättra sin tillsynskapacitet inom digitalisering av finanssektorn, i linje med strategin för digitalisering av finanssektorn.

Under 2023 hjälpte GD Stöd för strukturreformer alla **27 medlemsstater** att utöka sina investeringsmöjligheter och bygga upp ett stabilare och mer resilient och konkurrenskraftigt finansiellt system, vilket krävs för att öka de privata investeringarna. Generaldirektoratet gav rekommendationer och hjälpte medlemsstaterna att införa ett strategiskt tillvägagångssätt för att utveckla lokala kapitalmarknader. Detta bestod av att utarbeta politiska åtgärder för att gå över till en hållbar ekonomi, modernisera ramverken för insolvens, öka de nationella myndigheternas tillsynskapacitet genom digitalisering och enhetlighet i tillsynen, stödja utvecklingen av både privata och offentliga investerarbaser samt förbättra individers och företags finansiella kunskaper.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på området tillgång till privat kapital 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Rumänien, Kroatien, Polen och Malta** ökade kapaciteten hos sina finansiella tillsynsmyndigheter och uppnådde enhetlighet genom att tillsammans utarbeta metoder för tillsyn av informationslämnande och arrangemang för rapportering om kraven på hållbar finansiering. Syftet med detta samarbete var att skapa en stabilare

och mer förutsägbar miljö för hållbara investeringar från företag inom den privata sektorn.

- **Bulgarien** och **Grekland** utarbetade djupgående analyser och rekommendationer för att utveckla sina kapitalmarknader. Syftet var att förbättra marknadseffektiviteten, höja investerarnas förtroende och underlätta företagens tillgång till finansiering.
- **Estland** och **Lettland** utarbetade gemensamt en strategi för att genomföra EU:s taxonomistrategi och strategi för hållbar finansiering, anpassa sina finansiella och icke-finansiella sektorer till mål för hållbara investeringar och förbättra marknaden för grön finansiering i båda länderna.
- **Grekland, Polen** och **Portugal** utarbetade finansiella utbildningsstrategier för att ge konsumenterna möjlighet att fatta välgrundade beslut om sina investeringar.

III. Offentliga investeringar och infrastruktur

Det stöd som GD Stöd för strukturreformer tillhandahåller medlemsstaterna hjälper dem att öka sin kapacitet att genomföra reformer för **förvaltning av offentliga investeringar och infrastruktur**. Stödet täcker ett stort antal politikområden, både ur ett övergripande och sektorsspecifikt perspektiv, som rörde alltifrån optimering av metoderna för förvaltning av offentliga investeringar till förbättrad infrastrukturplanering för att lyckas med den gröna och den digitala omställningen.

FOKUS PÅ FLAGGSKEPPSINITIATIV

Under 2023 deltog GD Stöd för strukturreformer i **två flaggskeppsinitiativ** om offentliga investeringar och infrastruktur:

- **Åtta medlemsstater** (AT, BE, HU, IT, LV, SK, SI och ES) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ om tillämpning av principen om att inte orsaka betydande skada på offentliga investeringar](#) från fonder och program på EU-nivå och nationell nivå, inbegripet från faciliteten för återhämtning och resiliens. Ytterligare tre medlemsstater (FI, CZ och PL) fick sådant stöd inom ramen för instrumentet 2022.
- **Sju medlemsstater** (IT, EL, NL, MT, BE, PL och SK) fick stöd inom ramen för [2022 års flaggskeppsinitiativ för att främja hållbar mobilitet i städer](#), bland annat genom användning av utsläppsfria och utsläppssnåla fordon och genomförande av planer för hållbar mobilitet i städer.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till **20 medlemsstater** (AT, BE, BG, CZ, DE, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SK och SI), bland annat inom ramen för instrumentets flaggskeppsinitiativ, för att i) optimera tilldelningen av offentliga medel, ii) se till att de används effektivt och anpassas till övergripande politiska mål på EU-nivå och nationell nivå, såsom den gröna given, iii) stärka medlemsstaternas institutionella kapacitet när det gäller planering, genomförande och utvärdering av projekt, och iv) utveckla och

förbättra den offentliga infrastrukturen på områden som energi, transport och digital konnektivitet. Genom detta stöd ville GD Stöd för strukturreformer höja kvaliteten på offentliga investeringar för hållbar tillväxt och resiliens i EU samt förbättra deras genomslag.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer inom offentliga investeringar och infrastruktur som slutfördes 2023 och fick stöd från instrumentet är följande:

- **Irland** reviderade sina riktlinjer för kapitalbedömning för att påskynda genomförandet av sin nationella utvecklingsplan.
- **Grekland** förbättrade sitt it-system och sina rapporteringsmekanismer för att effektivisera övervakningen av den offentliga investeringsbudgeten. Landet utarbetade även en kraftigt reviderad rättslig ram som ska läggas fram för parlamentet 2024.
- **Slovakien** inledde en investeringsförvaltningsreform som syftade till att öka det ekonomiska värdet av nyligen genomförda investeringsprojekt och ge en högre avkastning på varje euro.
- **Belgien** inrättade en utredningskommitté för offentliga investeringar som ska utarbeta rapporter och yttranden om trender, behov, genomförande och konsekvenser avseende offentliga investeringar, en verksamhet som stöds av instrumentet.
- **Rumänien** offentliggjorde riktlinjer för offentlig-privata partnerskap för att hjälpa lokala och nationella myndigheter att framgångsrikt inleda och genomföra investeringsprojekt.
- **Grekland** antog en strategi och en färdplan för att införa byggnadsinformationsmodellering i offentliga infrastrukturprojekt. Detta kommer att leda till stora kostnadsbesparingar och en bättre resursanvändning.
- **Belgiens** hamn i Antwerpen har vidtagit åtgärder för att förbättra villkoren för inlandssjöfart i Antwerpens hamnområde med stöd av instrumentet.

IV. Forskning och innovation

Stödet från GD Stöd för strukturreformer bidrar till att öka medlemsstaternas kapacitet att genomföra reformer **för förbättrad forskning och innovation**. Det har också hjälpt dem att uppnå målen i **kommissionens meddelande om ett nytt forskningsområde för forskning och innovation**¹³ och i den **europiska universitetsstrategin**¹⁴. Stödet täcker en rad olika politikområden, från utfasning av fossila bränslen och digitalisering till demografi. Det omfattar främjande av strategier, politik och verktyg för att stimulera ny kunskap och banbrytande innovation som kommer att driva på den gröna och den digitala omställningen. I stödet ingår även omstrukturering av nationella forsknings- och innovationsinstitutioner.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till **16 medlemsstater** (BG, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, HU, IT, LV, NL, PL, PT, SI och SK) om forskning och innovation, vilket

¹³ COM(2020) 628 final.

¹⁴ COM(2022) 16 final.

skapade möjligheter att **modernisera** den **högre utbildningen** för att bättre tillgodose arbetsmarknadens behov och främja **kunskapsutbyte mellan universitet, forskarsamhället och företag**. Det **evidensbaserade beslutsfattandet** stärktes också genom att man underlättade ömsesidigt lärande, partnerskap och politiska experiment. Detta bidrog till att potentiellt skapa långsiktiga fördelar på området **konkurrenskraft, sociala framsteg och hållbar ekonomisk utveckling**.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på området forskning och innovation 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Lettland** utarbetade en ny modell för akademiska karriärer i linje med internationell god praxis och får för närvarande hjälp med dess genomförande.
- **Italien** skapade en dynamisk och robust ram för kunskapsutbyte och samarbete.
- **Ungern** gjorde sitt kvalitetssäkringssystem för högre utbildning bättre lämpat för den digitala tidsåldern.
- **Spanien** utvidgade kunskapsutbytet mellan universitet, forskningsinstitut och företag samt förbättrade dess kvalitet och effektivitet.
- **Kroatien** bedömde lärosätenas digitala beredskap.
- **Slovenien** förbättrade sitt forsknings- och innovationssystem genom att införa en ny styrningsmodell som uppmuntrar samarbete mellan berörda förvaltningar med ansvar för forsknings- och innovationspolitiken så att de bättre kan anpassa sina planer.
- **Cypern** förbättrade kapaciteten hos den nationella byrån för bredbandskompetens vid det biträdande ministeriet för forskning, innovation och digital politik och skapade ett vouchersystem och tekniska specifikationer för att upphandla investeringar.

V. Energi

Stödet från GD Stöd för strukturreformer **ökar medlemsstaternas kapacitet att genomföra energireformer**. Stödet täcker en rad olika politikområden, från produktion av förnybar energi till den rättvisa omställningen och energieffektivitet.

FOKUS PÅ FLAGGSKEPPSINITIATIV

Under 2023 deltog GD Stöd för strukturreformer i **tre flaggskeppsinitiativ** på området inre marknaden och konkurrenskraft:

- **Sex medlemsstater** (CY, SK, FI, NL, LT och IE) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ för att påskynda tillståndsgivningen för projekt för förnybar energi](#). Generaldirektoratet arbetade för att skapa tydligare, snabbare och öppnare processer för att ansöka om och bevilja tillstånd för projekt för förnybar energi, i linje med tillämplig EU-lagstiftning och kommande EU-initiativ.

- **Fem medlemsstater** (IT, SE, HR, HU och SK) fick stöd inom ramen för [2022 års flaggskeppsinitiativ för att stödja genomförandet av en rättvis omställning](#). Generaldirektoratet hjälpte medlemsstaterna att ta itu med särskilda utmaningar i de regioner och sektorer som berörs av omställningen.
- **Åtta medlemsstater** (BE, CY, EE, HU, IE, LT, MT och SK) fick stöd inom ramen för [2022 års flaggskeppsinitiativ för att stödja renoveringsvågen](#). Generaldirektoratet hjälpte medlemsstaterna att undanröja några av de främsta hindren för renovering av byggnader.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till **23 medlemsstater** (AT, BE, BG, CZ, DK, EE, FI, FR, EL, HR, HU, IE, LV, LT, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SI, ES och SE), bland annat inom ramen för instrumentets flaggskeppsinitiativ, för att påskynda **tillståndsgivningen för projekt för förnybar energi**, stödja genomförandet av den **rättvisa omställningen** och främja renoveringsvågen.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på området inre marknaden och konkurrenskraft 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- I de omedelbara efterdyningarna av Rysslands anfallskrig mot Ukraina stödde instrumentet **17 medlemsstater** (BE, BG, CY, CZ, EE, EL, ES, FI, HR, HU, IE, IT, PL, PT, RO, SI och SK) i fastställandet av reformer och investeringar för att minska beroendet av import av fossila bränslen från Ryssland och genomföra REPowerEU-planen.
- **Slovenien** antog en lag om utbyggnad av anläggningar för produktion av el från förnybara energikällor.
- **Rumänien** godkände sin strategi och handlingsplan för vätgas för 2030.
- **Rumänien** lade fram sitt utkast till långsiktig strategi för att minska växthusgasutsläppen för offentligt samråd.
- **Litauen** godkände en punktskattelag varigenom en koldioxidskatt på förorenande bränslen infördes.

VI. Cirkularitet

Stödet från GD Stöd för strukturreformer **bidrar till att öka medlemsstaternas kapacitet att genomföra reformer på vägen mot en mer cirkulär och konkurrenskraftig ekonomi**. Stödet täcker bland annat avfallshantering och kritiska råvaror.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till **elva medlemsstater** (AT, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, PT, RO och SE), bland annat inom ramen för ett av instrumentets flaggskeppsinitiativ, för att i) utarbeta nationella **strategier**, handlingsplaner och övervakningsmekanismer för den cirkulära ekonomin, ii) bygga upp en kunskapsbas för

omställningen i **små och medelstora företag**, iii) införa bestämmelser om **avfallshantering**, iv) skapa ett dataset och planeringsverktyg för **råvaruflöden och råvarulager**, och v) förbättra cirkulariteten inom **gruvdriften**.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på cirkularitetsområdet 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Rumänien** antog en strategi och handlingsplan för den cirkulära ekonomin samt en motsvarande övervakningsplan. Landet antog dessutom ny sekundärlagstiftning om beräkningen av avfallsavgifter för att skapa incitament för ökad cirkularitet.
- **Spanien** försåg kommunerna med kommunikationsmaterial och verktyg för kapacitetsuppbyggnad för att förbättra cirkulariteten inom avfallshanteringen.

VII. Digitalisering

Stödet från GD Stöd för strukturreformer bidrar till medlemsstaternas digitala omställning, i överensstämmelse med kommissionens prioritering om ett **Europa rustat för den digitala tidsåldern** och målen för det **digitala decenniet**. Digitaliseringen av den offentliga förvaltningen är avgörande för att enskilda personer och företag ska kunna skapa förutsättningar för en konkurrenskraftig ekonomi i EU. Stödet täcker en **rad olika politikområden**, från interoperabilitet, artificiell intelligens (AI) och affärsprocessutveckling till databaserat beslutsfattande och digitala färdigheter.

FOKUS PÅ FLAGGSKEPPSINITIATIV

Under 2023 deltog GD Stöd för strukturreformer i **två flaggskeppsinitiativ** på digitaliseringsområdet:

- **Nio medlemsstater** (DK, IT, EL, LV, PT, SK, CY, IE och NL) fick stöd inom ramen för [2022 års flaggskeppsinitiativ om utvecklingen av resilienta, innovativa och människocentrerade digitala förvaltningstjänster](#). Projekten hjälper till att inrätta strategier och handlingsplaner som kommer att bidra till den digitala omställningen av EU:s offentliga sektor.
- **Fyra medlemsstater** (PT, ES, DK och RO) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ om den digitala omställningen av regionala och lokala offentliga förvaltningar](#). **Danmark** fick till exempel stöd för att utveckla verktyg för riskbedömning inom AI-projekt som genomförs av lokala, regionala och nationella myndigheter. Det handlar bland annat om att skapa en datakatalog med befintliga AI-användningsfall inom den danska förvaltningen i syfte att främja återanvändning både nationellt och i ett europeiskt sammanhang.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till alla medlemsstater, bland annat inom ramen för instrumentets flaggskeppsinitiativ, för att hjälpa dem framåt med digitaliseringen och förbättra tillhandahållandet av digitala tjänster, datahantering, AI-användning och säkerställandet av systemens interoperabilitet.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på digitaliseringsområdet 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Slovakien** antog en övergripande strategi för att förbättra digitala förvaltningstjänster genom att integrera AI och eIDA-ramen för digital identifiering. Landet antog strategier för dataförvaltning, digitalklar lagstiftning och institutionell utformning, inklusive överväganden om mänskliga resurser och teknik, säkerhet och ekonomiska konsekvenser avseende digital lagstiftning på både EU-nivå och nationell nivå.
- **Finland** optimerade sina insatser för att digitalisera rättsväsendet och effektivisera verksamheten genom att genomföra en strategi för IKT-styrning.
- **Italien** införde en ny organisationsstruktur och anpassade affärsprocesserna vid ekonomi- och finansministeriet med hjälp av omfattande stödåtgärder som inriktades på förändringsledning och kulturförändring.
- **Portugal**, tillsammans med över 400 intressenter, utarbetade en nationell strategi för smarta städer inom ramen för landets handlingsplan för digital omställning.

VIII. Utbildning och kompetens

Stödet från GD Stöd för strukturreformer bidrog till att främja medlemsstaternas **politik för utbildning och kompetens samt för att locka talang** i syfte att säkra en kvalificerad arbetskraft. Stödet ökade medlemsstaternas kapacitet att utforma och genomföra reformer för att lägga grunden för inkluderande kompetensutveckling från tidig ålder och för att tillhandahålla systematiska möjligheter till fortbildning och omskolning, även för mindre gynnade grupper. Ännu några reformer syftade också till att locka talanger från länder utanför EU.

FOKUS PÅ FLAGGSKEPPSINITIATIV

Under 2023 lanserade GD Stöd för strukturreformer **två flaggskeppsinitiativ** på området utbildning och kompetens:

- **Tio medlemsstater** (AT, CY, CZ, ES, FI, IE, LV, PL, PT och SI) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ "De unga först"](#), som syftar till att stödja reformer för att förbättra utbildningsresultaten, hälsan och de sociala resultaten för barn och ungdomar. Stödet omfattar viktiga områden för EU:s framtida arbetskraft, såsom tillgång till inkluderande utbildning av god kvalitet och stöd till kompetensutveckling och omskolning.

- Sju medlemsstater (BE, CY, DK, ES, MT, NL och SE) fick stöd inom ramen för [2023 års flaggskeppsinitiativ "Integrera migranter och locka talanger"](#), som riktar sig till medlemsstater som vill dra nytta av de sociala och ekonomiska vinsterna av **ökad integration, ökat deltagande på arbetsmarknaden och ökad rörlighet för arbetstagare från tredjeländer i ett sammanhang med allt större kompetensbrist och ökande global konkurrens om talanger.**

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till alla **27 medlemsstater** genom enskilda projekt, flerlandsprojekt och flaggskeppsprojekt inom ramen för instrumentet för att förbättra kvaliteten på och arbetsmarknadsanpassningen av skolutbildning, yrkesutbildning, högre utbildning, vuxenutbildning samt system för omskolning och kompetensutveckling. Syftet är att se till att lärarkåren håller hög kvalitet, behålla och locka kvalificerad arbetskraft från länder utanför EU, påskynda erkännandet av utländska färdigheter och kvalifikationer samt underlätta tillgången till förskoleverksamhet och barnomsorg av god kvalitet så att föräldrar kan arbeta utanför hemmet.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad för att öka konkurrenskraften genom investeringar i utbildning och kompetens 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Frankrike** införde en ny generation av kompetenscentrum inom yrkesutbildningen i syfte att förbättra arbetsmarknadsanpassningen med hjälp av riktlinjer som tagits fram genom ett projekt inom ramen för instrumentet.
- I **Belgien** utvecklade Vallonska regeringen partnerskap för kompetensutveckling mellan vuxenutbildningsinstitut som ville utforma gemensamma kurser och samarbetsarrangemang.
- **Malta** uppdaterade sin ram för kvalitetssäkring av skolor med hjälp av en reviderad uppsättning standarder som kombinerar skolornas självbedömning med extern inspektion.
- **Estland** har integrerat sina system för formell utbildning och icke-formellt lärande (inklusive ungdomsverksamhet) för att göra det möjligt för ungdomar att utveckla färdigheter genom mer flexibla utbildningsvägar.
- **Spanien** började utarbeta en strategi för att öka integrationen på arbetsmarknaden och locka till sig människor från andra länder, bland annat genom användningen av en digital plattform.

IX. Handel och ett öppet strategiskt oberoende

Stödet från GD Stöd för strukturreformer bidrar till att öka medlemsstaternas kapacitet att genomföra reformer **för handel och öppet strategiskt oberoende**. Stödet på detta område omfattar utveckling av strategier, politik och verktyg för att underlätta utländska investeringar, minska beroendet, främja konkurrens och förbättra den ekonomiska säkerheten och resiliensen.

Under 2023 tillhandahöll GD Stöd för strukturreformer stöd till **åtta medlemsstater** (EL, ES, FI, LV, PL, PT, RO och SE) för att hjälpa dem att utveckla och förbättra resiliensen hos sina industriella ekosystem, minska beroendet av väsentliga resurser och verka för mer resilienta leveranskedjor.

RESULTAT

Särskilda exempel på reformer och kapacitetsuppbyggnad på området handel och strategiskt oberoende 2023 som fick stöd från instrumentet är följande:

- **Spanien** inrättade en permanent arbetsgrupp för strategisk försörjningskris i sitt nationella säkerhetssystem.
- **Kroatien** stärkte den strategiska ramen för främjande och underlättande av utländska direktinvesteringar.

Överlag stödde GD Stöd för strukturreformer på ett effektivt sätt medlemsstaterna under 2023 med viktiga reformer och kapacitetsuppbyggnad på konkurrenskraftsområdet. I framtiden kommer medlemsstaterna emellertid att fortsätta att möta betydande utmaningar när det gäller att bygga upp en mer konkurrenskraftig och resiliënt ekonomisk bas som är redo för den gröna och den digitala omställningen.

SLUTSATS

Under 2023 intensifierade GD Stöd för strukturreformer sin kommunikationsverksamhet för att göra de nationella myndigheterna medvetna om de möjligheter som finns tillgängliga inom ramen för instrumentet för tekniskt stöd och för att ytterligare öka ansvarsskyldigheten i förhållande till det stöd som tillhandahålls genom instrumentet. Detta ledde till att 530 högkvalitativa begäranden om stöd mottogs under instrumentets cykel 2023, ett antal som återigen överskred programmets kapacitet och var ett bevis på de nationella myndigheternas intresse av de möjligheter som detta instrument erbjuder.

Efter bedömnings- och urvalsprocessen hade **231 begäranden valts ut till ett belopp av 119,7 miljoner euro inom ramen för instrumentets allmänna förfrågan 2023**. Dessa ledde till utformningen av **151 projekt** till stöd för **326 banbrytande reformer** i alla medlemsstater. Av de 231 utvalda begärandena avsåg 30 % den digitala omställningen och 35 % den europeiska gröna given. Dessutom var 66 % av de 151 projekten inom ramen för instrumentet 2023 direkt eller indirekt kopplade till de nationella återhämtnings- och resiliensplanerna.

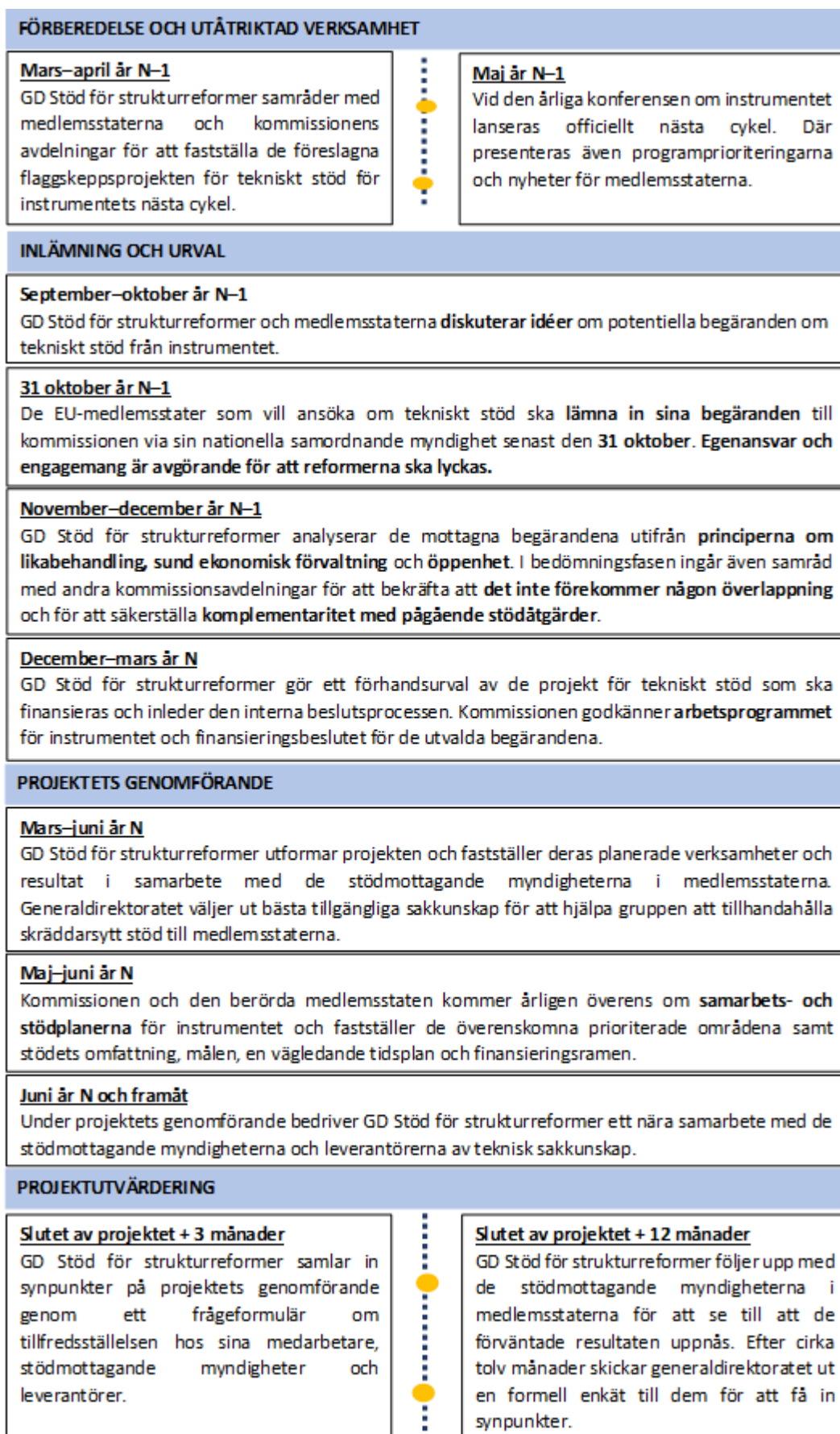
Det kraftigt **ökade antalet projekt som omfattar flera länder** under de senaste tre åren är ett tecken på instrumentets kapacitet att tillföra ytterligare EU-mervärde och underlätta utbytet av god praxis och möjligheter till ömsesidigt lärande mellan nationella förvaltningar. Instrumentet 2023 visade också ett **starkt utnyttjande av instrumentets flaggskeppsprojekt** jämfört med instrumentet 2022 när konceptet först infördes.

GD Stöd för strukturreformer stödde medlemsstaterna i genomförandet av instrumentets projekt, däribland projekt från tidigare cykler, för att se till att de var framgångsrika och att deras resultat fortsatt var i linje med medlemsstaternas mål. Projekten täckte ett stort antal politikområden, i linje med de nationella myndigheternas begäranden. Ett område som lyfts fram i denna rapport är **konkurrenskraften**, som alla 27 medlemsstater fick stöd för. Det rörde sig om stöd till alltifrån en fungerande inre marknad till offentliga investeringar och infrastruktur, digitalisering samt utbildning och kompetens.

Antagandet i oktober 2023 av meddelandet om att förbättra det europeiska dataområdet för offentlig förvaltning (**ComPact**), som innehåller förslag på konkreta åtgärder för att hjälpa offentliga förvaltningar att tillgodose behoven hos människor och företag i hela EU, stärker den roll som instrumentet kan spela för att hjälpa nationella förvaltningar att bygga upp kapacitet för att utforma och genomföra reformer och utbyta bästa praxis, särskilt genom instrumentets flaggskeppsprojekt **Pace**.

Enligt återkopplingen från stödmottagande myndigheter på projektnivå och från samordnande myndigheter på landsnivå **uppskattade medlemsstaterna stödet** från instrumentet. De ställde sig särskilt positiva till att de kan delta aktivt i utformningen och genomförandet av projekt samt till **generaldirektoratets effektiva kommunikation**.

Bilaga 1 – Instrumentets årliga cykel

Bilaga 2 – Instrumentets allmänna förfrågan 2023: begäranden per medlemsstat

Land	Inlämnade	Återkallade	Ej utvalda	Utvalda
Österrike	11		5	6
Belgien	22	1	11	10
Bulgarien	16		8	8
Kroatien	15		5	10
Cypern	23		13	10
Tjeckien	20		11	9
Danmark	5		2	3
Estland	11		4	7
Finland	18		10	8
Frankrike	21	3	7	11
Tyskland	18		7	11
Grekland	43		27	16
Ungern	16		12	4
Irland	19		10	9
Italien	25		13	12
Lettland	31		20	11
Litauen	10		5	5
Luxemburg	3		2	1
Malta	22		14	8
Nederländerna	10		4	6
Polen	26		18	8
Portugal	45		33	12
Rumänien	33	3	20	10
Slovakien	20		10	10
Slovenien	15		5	10
Spanien	22		10	12
Sverige	10		6	4
Totalt	530	7	292	231